

ମାନବିକ ଅଧିକାର

(HUMAN RIGHTS)

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ବିଶ୍ୱବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ୨୦୦୧ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୧ ଦିନ ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧ୍ୱଂସ ଓ ୨୦୦୮ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୭ ତାରିଖରେ ଭାରତର ବମ୍ବେ ନଗରୀର ତାଜ ହୋଟେଲରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ନିରୀହ ନାଗରିକଙ୍କ ଉପରେ ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଖୁବୁଜା ଗୁଳିଚାଳନା, ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବୋଲି ଧରାଯାଏ।

ତେବେ ମାନବିକ ଅଧିକାର କ'ଣ?

ଜାତି, ଧର୍ମ, ଲିଙ୍ଗ, ବର୍ଣ୍ଣ, ସରକାରର ପ୍ରକାର ଭେଦ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଜନ୍ମ ନେବା ସମୟଠାରୁ ଆନନ୍ଦରେ ମଣିଷ ଭଳି ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ତାର ଅଧିକାରକୁ ମାନବିକ ଅଧିକାର କୁହାଯାଏ। ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କରିଅଛି।

ଆମେରିକାର ବିଶ୍ୱ ବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର

ଗୋଟିଏ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ନାଗରିକମାନେ ଅଧିକ ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏକ

ମୁମ୍ବାଇ ନଗରୀର ତାଜ୍ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଆକ୍ରମଣ

ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜନସାଧାରଣ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି। ଗଣତନ୍ତ୍ର ହେଉ କିମ୍ବା ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଉ ମଣିଷମାନେ ମଣିଷ ପରି ଆନନ୍ଦରେ ଜୀବନଯାପନ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଅଛି। ସମାଜରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଶୋଷଣକୁ ଏହା ବିରୋଧ କରେ ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

୧୨୧୫ ମସିହା ବିଲାତର ‘ମାଗ୍ନାକାର୍ଟା’ ୧୭୭୬ ମସିହା ଆମେରିକା ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣାନାମା, ୧୭୮୯ ଫ୍ରାନ୍ସର ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା ମାନବିକ ଅଧିକାର ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା (DECLARATION OF HUMAN RIGHTS)

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ସନନ୍ଦ (Charter) ଯାହାକି ୧୯୪୫ ମସିହାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ୨୪ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୪୫ ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ସେଥିରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସହଯୋଗ, ଭାତୁଭାବ ଓ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉପରେ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଅଛି। ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉପରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ୧୯୪୮ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା।

ପୃଥିବୀରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ବିକାଶମୁଖୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଶୋଷଣର ଶିକାର ହେବା ଫଳରେ ବିକାଶମୁଖୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କରେ ବାସ କରୁଥିବା ମଣିଷମାନଙ୍କର ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉଅଛି । କେବଳ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ୱାରା ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉନାହିଁ ଏପରିକି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ପୋଲିସ ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ,

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୧୦ ତାରିଖକୁ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଦିବସ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । ୧୯୯୩ ମସିହାରୁ ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ୨୦୦୩ ମସିହାରୁ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ମାନବାଧିକାର ଆନ୍ଦୋଳନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି।

ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ବଦଳରେ ନିଷ୍ଠୁର, ବର୍ବର, ନୃଶଂସ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ଯାହାଫଳରେ ଆନ୍ଦୋଳନେ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ‘ଆନା ହାଜତରେ ବନ୍ଦୀର ମୃତ୍ୟୁ’ ଶୀର୍ଷକରେ ସମ୍ବାଦମାନ ପଢ଼ିଥାଉ ।

ସେହିପରି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆତଙ୍କବାଦ ମାନବିକ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଏକ ଆହ୍ୱାନ ଭାବରେ ଦେଖା ଦେଇଛି, ଯାହାର ଶିକାର ନିରୀହ ଜନସାଧାରଣ ହେଉଅଛନ୍ତି।

ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ମହିଳା, ଶିଶୁ ଓ ପଛଆବର୍ଗମାନଙ୍କର ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉଅଛି ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି।

ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କରେ କି ପ୍ରକାର ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉଅଛି- ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖା।

ନାରୀ ଅଧିକାର (WOMEN RIGHTS)

ନାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶ୍ଳୀଳ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରଦର୍ଶନ, ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ନାରୀ ଧର୍ଷଣ, ଯୌତୁକଜନିତ ହତ୍ୟା, କନ୍ୟାଭୃଣ ହତ୍ୟା ପରି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଘଟଣା ଆଜିକାଲି ସମାଜରେ ବହୁଳ ଭାବରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ପୁରୁଷ ପରି ନାରୀ ମଧ୍ୟ ସମାଜର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗ । ସେ ଭଗ୍ନୀ, ସେ ଜାୟା ଓ ସେ ଜନନୀ । ନାରୀର ସମୃଦ୍ଧି ହେଲେ ସମାଜର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନର ବାଲ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ମା' କୋଳରୁ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ତେଣୁ ନାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାଜରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜନୈତିକ, ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀମାନେ ବିଶେଷ ଅଧିକାର ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତମ ପୁରୁଷ ଏବଂ ନାରୀ ଦେବତା ଏକତ୍ର ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ଯଥା-ଶିବ-ପାର୍ବତୀ, ରାମ-ସୀତା, କୃଷ୍ଣ-ରାଧା, ନାରାୟଣ-ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଇତ୍ୟାଦି । ନାରୀମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଭାରତର ସଂସଦରେ ନାରୀମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ସଂସଦ ଏବଂ ବିଧାନସଭାରେ ଆସନ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ମାତ୍ର ଭାରତରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଅଛି ।

ନାରୀମାନେ କାହିଁକି ଅଧିକାର ପାଇବା ଆବଶ୍ୟକ? ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖ ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ଭାରତରେ ୧୯୭୬ ମସିହା ସମାନ ମଜୁରୀ ଆଇନ ବଳରେ ଏକା କାମ ପାଇଁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ସମାନ ମଜୁରୀ ପାଇବେ ।

ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ କହିଥିଲେ, ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା ସତ, ମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନତାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ଆମେ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରିବା ଯେତେବେଳେ ଭାରତରେ ଜଣେ ନାରୀ ରାତି ଅଧରେ ଏକାକୀ ନିର୍ଭୟରେ ଚାଲି କରି ଯିବା ଆସିବା କରିପାରିବ ।

ଶିଶୁ ଅଧିକାର (CHILD RIGHTS)

ଶିଶୁ ହସିଲେ ଦୁନିଆ ହସେ । ଆଜି ଯେ ଶିଶୁ କାଲି ସେ ହେବ ଦେଶର ନାଗରିକ । ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣରେ ସେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେବ । କଢ଼ଟିକୁ ଫୁଲ ଫୁଟିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୬ ବର୍ଷରୁ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଶତକଡ଼ା ୫୦ ଭାଗରୁ ଅଧିକ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ, କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏକ ଦିବାସ୍ୱପ୍ନ ।

୮୬ ତମ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ୬ ବର୍ଷରୁ ୧୪ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଶିଶୁଙ୍କୁ ମାଗଣା ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ରୂପେ

ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କର ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଭାରତୀୟ ନାଗରିକମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ ୧୪ବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲାଙ୍କୁ ଖଣି ଓ କଠିନ କାମରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମୌଳିକ ଅଧିକାରରେ ନିଷେଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯଦି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଟେଲିଭିଜନର ସୁବିଧା ଥାଏ ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିଥିବା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମଟି- ‘ତାରେ ଜମିନ ପର’ ଅନ୍ୟଟି ସୁମ ଡଗ ମିଲେନେୟାର’ ଶିକ୍ଷକମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ବୁଝାଇ ସାରିଲା ପରେ ପିଲାମାନେ ଏହା ଉପରେ ଏକ ଚିନ୍ତଣୀ ଦେବେ ।

ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ (WOMEN EMPOWERMENT)

‘ନାରୀ ଶକ୍ତି ଜିନ୍ଦାବାଦ’- ଏହା ହେଉଛି ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣର ସ୍ଲୋଗାନ ।

ଭାରତରେ ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଅଛି । ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଏ । ଔଷଟିଏ ବାହା ହେଲେ ତାର ବାପ ଘର ଛାଡ଼ି ସାଧାରଣତଃ ସ୍ୱାମୀ ଘରକୁ ଆସେ । ତାକୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର କଥା ମାନି ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କୁରୁମ୍ ବା ପରିବାର ଭିତରେ ମା’ଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବାପାଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅଧିକ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଭା ସିଂହ ପାଟିଲ

ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମୟରେ ଭାରତରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ

ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ଝାନସୀ ରାଣୀ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ପ୍ରଭୃତି ବିଶେଷ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସମୟରେ ନାରୀଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ନ ଥିଲା ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ମାର୍ଚ୍ଚ ୮ ତାରିଖକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହିଳା ଦିବସ ଏବଂ ମେ’ମାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ରବିବାରକୁ ମାତୃ ଦିବସ ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଏ ।

ବାଲ୍ୟବିବାହ, ସତୀଦାହ ପ୍ରଥା ଆଦି ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ସମାଜକୁ କଳୁଷିତ କରିବା ସହିତ ନାରୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସଂକୁଚିତ କରିଥିଲା। ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ, ଇଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗର, ଜ୍ୟୋତିବାଘୁଲେ, ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ, ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଓ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧି ପ୍ରଭୃତି ସମାଜକୁ କୁସଂସ୍କାର ଦୂର କରିବା ସହିତ ନାରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସହିତ ସମକକ୍ଷ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ଯୁଗ ବଦଳି ଯାଇଛି। ଭାରତୀୟ ନାରୀ ଆଜି ଆଉ ଅବଳା-ଦୁର୍ବଳା ନୁହେଁ। ସମାଜରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀ ଆଜି ତାର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାରେ ପଛାଇ ନାହିଁ। ରାଜନୀତି, ଶିକ୍ଷା, ବିଚାର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଭୃତିରେ ନାରୀ ଆଜି ଆଗୁଆ ଏବଂ ସମ୍ମାନୀତ। ଯେକୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ପ୍ରକାଶନ ସମୟରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନାରୀ ବା ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଫଟୋ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟିରା ଗାନ୍ଧୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଭା ଦେବୀସିଂ ପାଟିଲ, ଶ୍ରୀମତୀ ଅନିତା ଦେଶାଇ, ଅରୁନ୍ଧତୀ ରାୟ, ଶ୍ରୀମତୀ କିରଣ ବେଦୀ, ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଣ୍ଡିତ, ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ, ନନ୍ଦିନୀ ଶତପଥୀ, ଶ୍ରୀମା, ପି.ଟି. ଉଷା, କଞ୍ଚନା ଚାଢ଼ିଲା, ସୁନୀତା ଉଇଲିୟମ୍ସ, ସାନିଆ ମିର୍ଜା, ଶକୁନ୍ତଳା ଦେବୀ, ମଦର ଟେରେସା, ମାଲେଶ୍ୱରୀ, ଲତା ମଙ୍ଗେଶକର ପ୍ରଭୃତି ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ନାରୀ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜନନୀ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା ପରି ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତିରେ ମା'ଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଅଛି। ଶାରଦୀୟ ଉତ୍ସବ ଦଶହରା ଓ ଦୀପାବଳୀରେ ଶକ୍ତିମୟୀ ଦୁର୍ଗା ଏବଂ କାଳୀଙ୍କର ଆରାଧନା କରାଯାଏ ।

ପ୍ରଥମ ମହିଳା I.P.S ଅଧିକାରୀ

ଶ୍ରୀମତୀ କିରଣ ବେଦୀ

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

୧୯୭୫ ମସିହାକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନାରୀ ବର୍ଷ ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିକଟରେ ଜର୍ମାନ ଲେଖିକା ହର୍ତ୍ତା ମୁଲର ସାହିତ୍ୟରେ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ ଔପନ୍ୟାସିକା ହିଲାରୀ ମଣ୍ଟେଲ୍ୟାନ ବୁକ୍ସ ବିଜେତା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଆମେରିକାର ଏଲିନର ଓଷ୍ଟମ୍ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ମହିଳା ଯିଏକି ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରେ ସମ୍ମାନଜନକ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ନାରୀ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ। ମାତୃଶକ୍ତି ବିନା ସୃଷ୍ଟି ଅସମ୍ଭବ। କଥାରେ ଅଛି- ‘ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମିଷ୍ଠ ସ୍ୱର୍ଗାଦପି ଗରିୟସୀ’ ।

ମଦର ଟେରେସା
ପଥମ ର ଦ୍ୱାଦଶ

କିରଣବେଦୀ, ସୁନୀତା ଉଲ୍ଲିଅମ ଓ କେ.ମାଲେଶ୍ୱରୀ କେଉଁ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି? ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖ ।

ଆମେ କ’ଣ ଶିଖିଲେ?

- ❖ ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ମଣିଷର ମଣିଷ ଭଳି ବଞ୍ଚିବାର ଅଧିକାର ଅଛି। ଏହାକୁ ମାନବିକ ଅଧିକାର କୁହାଯାଏ।
- ❖ ୧୯୪୮ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା।
- ❖ ନାରୀମାନେ ସମାଜରେ ଅବହେଳିତ ହେବା ଅନୁଚିତ । ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ନାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଧିକାର ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ଶିଶୁମାନେ ନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତ ହେବା ସମାଜରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣ ନ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଅଛି।
- ❖ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ନାରୀମାନେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କଲେଣି ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦିଆଯିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ? ପାଞ୍ଚ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖ ।
୨. ଗୋଟିଏ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମାନବିକ ଅଧିକାର ଲେଖ ।
୩. ନାରୀମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରିବା ପଛରେ ତିନି ଗୋଟି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର ।
୪. ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ମୌଳିକ ଅଧିକାରରେ କାହିଁକି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା? ପାଞ୍ଚଧାଡ଼ିରେ ଲେଖ ।
୫. କେଉଁ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଓ ନାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପାଇଁ ସ୍ଵର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ଲେଖ ।

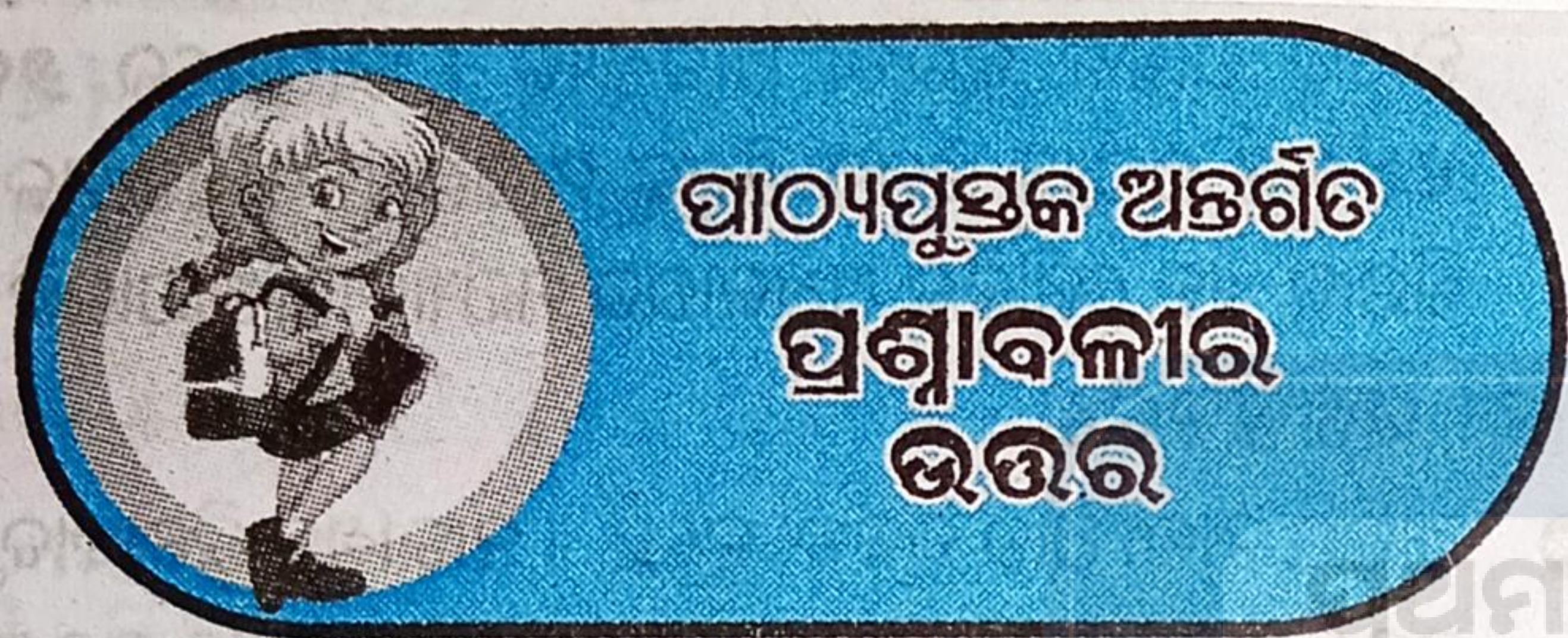
ଉତ୍ତର ଦିଅ

୬. କେଉଁ ଦିନ ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା?
୭. ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ କେଉଁ ନୂଆ ଅଧିକାର ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ କରି ଯୋଗ କରାଯାଇଅଛି?
୮. ତୁମ ବହିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣର ଉଦାହରଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ନାରୀ ଯେଉଁମାନେ କି ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି, ଲେଖ ।

ଓଡ଼ିଶା Board
and NCERT

All Books With Solutions

OBS

୧ । ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦିଆଯିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ? ପାଞ୍ଚ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖ ।

- ଉ : (i) ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧିକାର ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନାହିଁ ।
 (ii) ଅଧିକାର ଏମିତି ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ପରିପ୍ରକାଶ ଘଟେ ।
 (iii) ସୁତରାଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଅଧିକାର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ।
 (iv) ଅଧିକାର ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେକୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଏବଂ ସୁଖରେ ଜୀବନଯାପନ କରିଥାଏ ।
 (v) ଏଣୁ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦିଆଯିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି ।

୨ । କୌଣସି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମାନବିକ ଅଧିକାର ଲେଖ ।

ଉ : ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମାନବିକ ଅଧିକାର ହେଲା :

- (କ) ଜୀବନ ଧାରଣ ଅଧିକାର,
- (ଖ) ଦାସତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଅଧିକାର,
- (ଗ) ଆଇନ୍ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ,
- (ଘ) ଜୋରଜବରଦସ୍ତି କାହାରିକୁ ବନ୍ଦୀ କରା ନଯିବା;
- (ଙ) ଭ୍ରମଣ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଇତ୍ୟାଦି ।

୩ । ନାରୀମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରିବା ପଛରେ ତିନିଗୋଟି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର । (୨୦୧୯)

ଉ : ନାରୀମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରିବା ଉଚିତ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ସପକ୍ଷରେ ତିନୋଟି ଯୁକ୍ତି ହେଲା :

- (i) ଆଜିର ନାରୀ ଅବଳା-ଦୁର୍ବଳା ନୁହେଁ କାରଣ ସେମାନେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଗରେ;
- (ii) ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତିରେ ମା'କୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି ଏବଂ
- (iii) ନାରୀ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର । ମାତୃଶକ୍ତି ବିନା ସୃଷ୍ଟି ରହିବ ନାହିଁ ।

୪ । ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ମୌଳିକ ଅଧିକାରରେ କାହିଁକି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା ? ପାଞ୍ଚଧାଡ଼ିରେ ଲେଖ । (୨୦୧୭-୧୮, ସଂସ୍କାର)

ଉ : ୨୦୦୨ ମସିହାର ୮୬ତମ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ : ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ମୌଳିକ ଅଧିକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି (ଧାରା ୨୧(କ)) । ଯଦିଓ ଆଗରୁ ଏହା ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନଥିଲା ତାହାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ତଥା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ଭାରତ ଭଳି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସାକ୍ଷରତା ହାର ଏବେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମାତ୍ତମ ନୁହେଁ । ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବହୁ ଶିଶୁ ସ୍କୁଲ ଯାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପଟେ ଦେଶରେ ସାକ୍ଷରତା ହାର ବୃଦ୍ଧି ନ ପାଇଲେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିବ; ଜାତି ଗଠନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଏସବୁକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମାଗଣା ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷାକୁ ମୌଳିକ ଅଧିକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଗଲା ।

୫ । କେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଓ ନାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ଲେଖ ?

ଉ : ଙ୍ରେଜ ଶାସନାଧୀନ ଭାରତରେ ଝାନସୀ ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ, ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ, ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରଭୃତି ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଓ ନାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ।

୬ । କେଉଁଦିନ ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା ? (୨୦୧୭-୧୮)

ଉ : ୧୯୪୮ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

୭ । ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ କେଉଁ ନୂଆ ଅଧିକାର
ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ କରି ଯୋଗ କରାଯାଇଅଛି ?

(୨୦୧୭-୧୮)

ଉ : ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ମାଗଣା ଓ
ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ୨୦୦୨ ମସିହାର ୮୬ତମ
ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ (ଧାରା ୨୧କ) କରି ଯୋଗ
କରାଯାଇଛି ।

୮ । ତୁମ ବହିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣର
ଉଦାହରଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ନାରୀ ଯେଉଁମାନେ
କି ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି
ଲେଖ ।

ଉ : (୧) ଶ୍ରୀମତୀ ଉଷା ପାଢ଼ୀ- ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ
ସେବା, (୨) କୁମାରୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ସାମନ୍ତରାୟ- ପୁଟବଲ୍
ଖେଳାଳୀ ।